

Mewnwelediad a Deallusrwydd Mai 2026

Yn ystod mis Mai 2026, ymwelodd tîm Ymgysylltu y Bwrdd Iechyd â 5 o leoliadau ledled Blaenau Gwent, Caerffili, Sir Fynwy, Casnewydd a Thorfaen a siaradodd â chyfanswm o **104** pobl (**59** Benyw a **45** Gwryw). Rhyngweithiodd y tîm gyda phreswylwyr mewn sawl lleoliad, gan gynnwys lleoliadau a grwpiau cymunedol, lleoliadau cyflogaeth a Chanolfan Da Byw Sir Fynwy.

Beth glywsom ni?

- Codwyd pryderon ynghylch mynediad deintyddol drwy gydol y mis ar draws Gwent. Cyfeiriodd y tîm at y Porth Mynediad Deintyddol a darparwyd manylion y llinell Cymorth Deintyddol Brys.
- Tynnwyd sylw at brofiadau cadarnhaol o Ap GIG Cymru, yn enwedig ei swyddogaeth o ran presgripsiynau amlroddadwy. Mae system hysbysu'r ap—sy'n hysbysu defnyddwyr pan fydd meddyginiaeth yn barod i'w chasglu—wedi gwella cyfleustra a lleihau ansicrwydd ynghylch rheoli presgripsiynau.
- Rhwystrau i geisio help - dywedodd rhai dynion eu bod yn oedi neu'n osgoi ymweld â'u meddyg teulu; disgrifiodd cymunedau ffermio mai ychydig iawn o amser oedd ganddynt gan ddweud bod arferion sydd wedi'u gwreiddio yn lleihau ymgysylltiad â gofal iechyd; ac mae unigolion yn blaenoriaethu cyfrifoldebau gofalu dros eu hiechyd eu hunain.
- Daeth diogelwch yn yr haul i'r amlwg fel thema gyson, yn enwedig ymhlith ffermwyr a gyfaddefodd yn agored mai anaml yr oeddynt yn defnyddio eli haul ac yn aml yn anghofio ei roi ymlaen. Amlygodd sgysiaid hefyd bwysigrwydd diogelu plant mewn tywydd poeth, gan bwysleisio gorchuddio'r corff, aros wedi hydradu, a chynnal arferion diogel o ran yr haul yn gyson.
- Mynegodd llawer o'r bobl y siaradon ni â nhw amharodrwydd i fynychu apwyntiadau sgrinio—yn enwedig ar gyfer cancer ceg y groth a chanser y coluddyn—gyda rhai yn nodi, er bod cancer yn bryder yn y teulu, nad oes ganddynt "amser i archwilio eu hunain."
- Mae atgyfeiriadau cleifion ar gyfer sganiau CT ac i wasanaethau eraill yn cael eu hoedi oherwydd ôl-groniad o apwyntiadau profion gwaed mewn meddygfeydd teulu, sy'n ofynnol cyn y gellir gwneud atgyfeiriad.

Beth nesaf?

Dros y misoedd nesaf, bydd y tîm yn parhau i rannu gwybodaeth am:

- Sut y gall trigolion Gwent gael mynediad at **Wasanaethau Sgrinio Cancer** a **Chymorth Iechyd Menywod ar gyfer gwasanaethau iechyd mislif, atal cenhedlu a'r menopos**

Bydd ffocws ar ymwybyddiaeth Iechyd Meddwl yn parhau drwy hyrwyddo **Melo** ac **111 Opsiwn 2**. Bydd y tîm hefyd yn ymgysylltu â staff y Bwrdd Iechyd ar draws ein safleoedd ysbytai.

Mae'r holl adborth a dderbynnir yn cael ei gofnodi a'i adolygu i nodi themâu a thueddiadau allweddol. Rydym yn rhannu'r hyn rydyn ni wedi'i glywed gyda'r timau sy'n gyfrifol am y gwasanaethau hynny a chyda uwch arweinwyr. Mae'r mewnwelediadau yn helpu i siapio gwelliannau i wasanaethau, penderfyniadau cynllunio a pholisïau. Rydym hefyd yn anelu at gau'r ddolen trwy rannu diweddariadau gyda chymunedau fel y gall pobl weld sut mae eu hadborth wedi helpu i ddylanwadu ar newid. I gael rhagor o wybodaeth am ymgysylltu â'r gymuned, ewch i'n gwefan:

<https://bipab.gig.cymru/amdanom-ni/ymgysylltu/ymgysylltu-cymunedol/>

GIG
CYMRU
NHS
WALES
Bwrdd Iechyd Prifysgol
Aneurin Bevan
University Health Board

bipab.gig.cymru
abuhb.nhs.wales